

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi Suomesta Euroopan parlamenttiin valitun edustajan palkkiosta ja eläkkeestä annetun lain kumoamisesta sekä eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan kumottavaksi Suomesta Euroopan parlamenttiin valitun edustajan palkkiosta ja eläkkeestä annettu laki. Esityksessä ehdotetaan lisäksi muutettaviksi kansanedustajain eläkelakia ja valtion eläkelakia.

Edustajan palkkio, siirtymäkorvaus ja eläke maksetaan Euroopan parlamentin vuonna 2009 alkavasta vaalikaudesta lähtien Euroopan parlamentin päätöksen mukaisesti ja rahoitetaan Euroopan unionin yleisestä talousarviosta.

Suomesta Euroopan parlamenttiin valittu edustaja, joka on ollut Euroopan parlamentin jäsen ennen lain voimaantuloa ja valittaisiin uudelleen kesällä 2009 pidettävissä europarlamenttivaaleissa, voisi ehdotetun perusteella kuitenkin valita koko edustajantoimensa kes-toajaksi aiemman kansallisen palkkio- ja etuusjärjestelmän.

Ehdotetut lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan mahdollisimman pian. Lakien tulisi olla sovellettavissa Euroopan parlamentin vuonna 2009 alkavan vaalikauden alkaessa.

PERUSTELUT

1 Nykytila

Suomesta valitun Euroopan parlamentin jäsenen (edustajan) vuotuisesta palkkiosta ja toimeen liittyvistä eläke-eduista säädetään Suomesta Euroopan parlamenttiin valitun edustajan palkkiosta ja eläkkeestä annetussa laissa (1184/1994). Sen mukaan palkkioihin ja eläke-etuihin on soveltuvin osin voimassa, mitä edustajanpalkkiosta ja kansanedustajan eläkkeestä säädetään, kuitenkin siten, että kansanedustajalle suoritettavaksi säädettyä korvausta edustajantoimesta aiheutuvista ylimääräisistä kuluista ja matkustamiskustannuksista sekä päivärahaa ei suoriteta.

Kansanedustajan palkkiosta säädetään edustajanpalkkiosta annetussa laissa (328/1947). Edustajanpalkkioiden määrät

vahvistaa eduskunnan palkkiotoimikunta. Palkkioiden määrää on viimeksi tarkistettu siten, että kansanedustajan kuukausipalkkio on 5 860 euroa. Yli kaksitoista vuotta kansanedustajana toimineen kuukausipalkkio on 6 300 euroa.

Kansanedustajan eläkkeestä säädetään kansanedustajain eläkelaisissa (329/1967) ja perhe-eläkkeestä kansanedustajain perhe-eläkelaisissa (107/1990).

Suomesta Euroopan parlamenttiin valitun edustajan palkkio on samansuuruinen kuin kotimaan parlamentin jäsenillä ja sitä verotetaan kansallisen tuloverojärjestelmän mukaisesti. Euroopan parlamentti maksaa lisäksi verottomia kulukorvauksia edustajien matka-, toimisto-, avustaja- ja muiden kulu- jen kattamiseksi.

Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 190 artiklan 5 kohdan mukaan Euroopan parlamentti vahvistaa saatuaan komission lausunnon ja neuvoston määränemmistöllä antaman suostumuksen jäsentensä tehtäviä ja velvollisuuksia koskevat säännöt ja yleiset ehdot. Euroopan parlamentilla on oikeus päättää sisäisistä asioistaan työjärjestyksensä perustamissopimuksen 199 artiklan 1 kohdan nojalla.

Vuoden 2009 europarlamenttivaalien jälkeen tulee sovellettavaksi Euroopan parlamentin jäsenten asemaa koskevien sääntöjen vahvistamisesta (2005/684/EY, Euratom) tehty Euroopan parlamentin päätös, jäljempänä uusi parlamentin jäsenten ohjesääntö. Sen 10 artiklan mukaan kaikille Euroopan parlamentin edustajille maksetaan samansuuruisia palkkiota, joka on 38,5 prosenttia Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen tuomarin peruspalkasta. Summa olisi tällä hetkellä runsaat 7 000 euroa kuukaudessa.

Edustajanpalkkiot, siirtymäkorvaukset, eläkkeet, työkyvyttömyyseläkkeet ja perhe-eläkkeet rahoitetaan Euroopan unionin yleisestä talousarviosta ja niistä maksetaan veroa yhteisölle.

Jäsenvaltiot voivat päättää soveltaa edustajiensa edustajanpalkkioon, siirtymäkorvaukseen, eläkkeeseen ja perhe-eläkkeeseen päätöksestä poikkeavia säännöksiä enintään kaksi Euroopan parlamentin vaalikautta kestävä siirtymäkauden.

Edustajat, jotka ovat olleet Euroopan parlamentin jäseniä jo ennen uuden parlamentin jäsenten ohjesäännön voimaantuloa ja jotka valittu uudelleen, voivat edustajanpalkkion, siirtymäkorvauksen ja eri eläkkeiden osalta valita edustajantoimensa koko kestoajaksi aikaisemman kansallisen järjestelmän.

2 Ehdotukset

Suomesta Euroopan parlamenttiin valitun edustajan palkkiosta ja eläkkeestä annettu laki ehdotetaan kumottavaksi. Kansanedustajain eläkelakia ja valtion eläkelakia (1295/2006) ehdotetaan muutettaviksi. Suomesta Euroopan parlamenttiin valitun edustajan palkkion määräytyminen saatettaisiin vastaamaan Euroopan unionin sääntelyä.

Kumottua lakia sovellettaisiin kuitenkin edelleen Euroopan parlamentin vuonna 2009 alkavasta vaalikaudesta lukien niihin Suomesta Euroopan parlamenttiin valittuihin edustajiin, jotka ovat olleet Euroopan parlamentin jäseniä ennen vuonna 2009 alkavaa Euroopan parlamentin vaalikautta ja niihin jotka ilmoittavat parlamentin puhemiehelle 30 päivän kuluessa uuden parlamentin jäsenten ohjesäännön voimaantulosta pysyvänsä laissa säädetyn palkkio- ja eläkejärjestelmän piirissä.

Muutoin Suomesta Euroopan parlamenttiin valittavan edustajan palkkio sekä siirtymäkorvaus ja eläke-edut määräytyisivät parlamentin uuden jäsenten ohjesäännön mukaan.

Vuoden 2009 europarlamenttivaaleissa Suomesta Euroopan parlamenttiin valittavan edustajan, joka haluaa pysyä aiemmassa kansallisessa palkkiojärjestelmässä, tulee Euroopan parlamentin päätöksen 26 artiklan mukaisesti ilmoittaa päätöksestään parlamentin puhemiehelle 30 päivän kuluessa sääntöjen voimaantulosta.

Kansanedustajain eläkelain 1 §:n 1 momentista ehdotetaan poistettavaksi maininta Suomesta Euroopan parlamenttiin valitusta edustajasta.

Valtion eläkelain 136 §:n 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että työntekijän eläkemaksua maksaisivat vain ne Euroopan parlamentin jäseniksi valitut, joihin sovelletaan Suomesta Euroopan parlamenttiin valitun edustajan palkkiosta ja eläkkeestä annettua lakia.

3 Esityksen vaikutukset

Suomesta on tällä hetkellä Euroopan parlamentissa neljätoista edustajaa. Kesäkuussa 2009 pidettävissä europarlamenttivaaleissa Suomesta valittavien edustajien lukumäärä vähenee kolmeentoista.

Edustajien palkkioihin kului vuonna 2006 yhteensä 976 573 euroa ja vuonna 2007 yhteensä 1 015 128 euroa. Vuoden 2008 talousarviossa edustajien palkkioihin käytettävä arviomääräraha oli 1 154 000 euroa. Vuoden 2009 talousarvioesityksessä arviomääräraha on niin ikään 1 154 000 euroa.

Valtion menojen kannalta olennaista on, kuinka monta sellaista edustajaa, jotka voisi-

vat valita nykyisen kansallisen palkkiojärjestelmän, valitaan Euroopan parlamenttiin vuoden 2009 europarlamenttivaaleista. Voidaan kuitenkin pitää todennäköisenä, että myös he valitsisivat uuden parlamentin jäsenten ohjesäännön mukaisen Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen tuomarin peruspalkkaan sidotun palkkion, jolloin edustajanpalkkio muodostuu kansallisilla perusteilla maksettavaa palkkiota paremmaksi.

Kansallisen palkkiojärjestelmän valitseville edustajille maksettavista edustajanpalkkioista aiheutuvien kulujen määrä selviää vasta sen jälkeen, kun edustajat ovat tehneet ilmoituksensa aiemmassa kansallisessa järjestelmässä pysymisestään.

Esityksellä ei ole taloudellisten vaikutusten lisäksi muunlaisia vaikutuksia.

4 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu oikeusministeriössä. Valmistelun aikana on oltu yhteydessä valtiovarainministeriöön.

5 Voimaantulo

Lait ehdotetaan tuleviksi voimaan mahdollisimman pian. Lakien tulisi olla voimassa siihen mennessä, kun uusi parlamentin jäsenten ohjesääntö tulee sovellettavaksi Euroopan parlamentin vuonna 2009 alkavan vaalikauden ensimmäisenä päivänä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**Suomesta Euroopan parlamenttiin valitun edustajan palkkiosta ja eläkkeestä annetun lain kumoamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan Suomesta Euroopan parlamenttiin valitun edustajan palkkiosta ja eläkkeestä 16 päivänä joulukuuta 1994 annettu laki (1184/1994).

2 §

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 20 .

Tällä lailla kumottua lakia sovelletaan edelleen:

1) Suomesta ennen tämän lain voimaantuloa Euroopan parlamenttiin valittuun edustajaan;

2) sellaiseen Suomesta Euroopan parlamenttiin valittuna edustajana olleeseen ja vuoden 2009 Euroopan parlamentin vaaleissa uudelleen valittuun edustajaan, joka Euroopan parlamentin jäsenten asemaa koskevien sääntöjen vahvistamisesta tehdyn Euroopan parlamentin päätöksen (2005/684/EY, Euratom) 26 artiklan mukaisesti on ilmoittanut Euroopan parlamentin puhemiehelle, että häneen sovelletaan edelleen Suomesta Euroopan parlamenttiin valitun edustajan palkkiosta ja eläkkeestä tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

2.

Laki**kansanedustajain eläkelain 1 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti *muutetaan* 14 päivänä heinäkuuta 1967 annetun kansanedustajain eläkelain (329/1967) 1 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 832/2004, seuraavasti:

1 §

Kansanedustajalla ja valtioneuvoston jäsenellä on oikeus saada valtion varoista eläkettä siten kuin tässä laissa säädetään. Edellä mainituissa tehtävissä toimivaa tai toiminutta henkilöä sanotaan jäljempänä tässä laissa kansanedustajaksi, edellä mainittuja tehtäviä

edustajantoimeksi ja niistä yhteensä muodostuvaa eläkettä edustajaeläkkeeksi.

Kansanedustajan eläketurvasta huolehtii Valtiokonttori.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 20 .

3.

Laki**valtion eläkelain 136 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 22 päivänä joulukuuta 2006 annetun valtion eläkelain (1295/2006) 136 §:n 1 momentti seuraavasti:

136 §

Työntekijän eläkemaksu

Valtion palveluksessa olevat työntekijät sekä työntekijät, jotka kuuluvat tämän lain mukaisen eläketurvan piiriin, suorittavat työntekijän eläkemaksun. Työntekijän eläkemaksu on yhtä suuri kuin työntekijän työeläkevakuutusmaksu, josta säädetään työntekijän eläkelain 153 §:ssä. Työntekijän elä-

kemaksua suorittavat myös kansanedustajat ja valtioneuvoston jäsenet sekä sellaiset Euroopan parlamentin edustajat, joihin sovelletaan Suomesta Euroopan parlamenttiin valitun edustajan palkkiosta ja eläkkeestä annettua lakia (1184/1994).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 .

Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 2008

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Oikeusministeri *Tuija Brax*

2.

Laki**kansanedustajain eläkelain 1 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 14 päivänä heinäkuuta 1967 annetun kansanedustajain eläkelain (329/1967) 1 §, sellaisena kuin se on osaksi laissa 832/2004, seuraavasti:

*Voimassa oleva laki**Ehdotus*

1 §

Kansanedustajalla, valtioneuvoston jäsenellä ja Suomesta Euroopan parlamenttiin valitulla edustajalla on oikeus saada valtion varoista eläkettä siten kuin tässä laissa säädetään. Edellä mainituissa tehtävissä toimivaa tai toiminutta henkilöä sanotaan jäljempänä tässä laissa kansanedustajaksi, edellä mainittuja tehtäviä edustajantoimeksi ja niistä yhteensä muodostuvaa eläkettä edustajaeläkkeeksi.

Kansanedustajan eläketurvasta huolehtii valtiokonttori.

1 §

Kansanedustajalla ja valtioneuvoston jäsenellä on oikeus saada valtion varoista eläkettä siten kuin tässä laissa säädetään. Edellä mainituissa tehtävissä toimivaa tai toiminutta henkilöä sanotaan jäljempänä tässä laissa kansanedustajaksi, edellä mainittuja tehtäviä edustajantoimeksi ja niistä yhteensä muodostuvaa eläkettä edustajaeläkkeeksi.

Kansanedustajan eläketurvasta huolehtii Valtiokonttori.

*Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 .*

3.

Laki**valtion eläkelain 136 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 22 päivänä joulukuuta 2006 annetun valtion eläkelain (1295/2006) 136 §:n 1 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

136 §

136 §

Työntekijän eläkemaksu

Työntekijän eläkemaksu

Valtion palveluksessa olevat työntekijät sekä työntekijät, jotka kuuluvat tämän lain mukaisen eläketurvan piiriin, suorittavat työntekijän eläkemaksun. Työntekijän eläkemaksu on yhtä suuri kuin työntekijän työeläkevakuutusmaksu, josta säädetään työntekijän eläkelain 153 §:ssä. Työntekijän eläkemaksua suorittavat myös kansanedustajat, Suomesta Euroopan parlamenttiin valitut jäsenet ja valtioneuvoston jäsenet.

Valtion palveluksessa olevat työntekijät sekä työntekijät, jotka kuuluvat tämän lain mukaisen eläketurvan piiriin, suorittavat työntekijän eläkemaksun. Työntekijän eläkemaksu on yhtä suuri kuin työntekijän työeläkevakuutusmaksu, josta säädetään työntekijän eläkelain 153 §:ssä. Työntekijän eläkemaksua suorittavat myös kansanedustajat ja valtioneuvoston jäsenet sekä sellaiset Euroopan parlamentin edustajat, joihin sovelletaan Suomesta Euroopan parlamenttiin valitun edustajan palkkiosta ja eläkkeestä annettua lakia (1184/1994).

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 20 .
